

AZ ÚJ „FÖLDSZABÁLYOK” VÁRHATÓ KÖVETKEZMÉNYEI

Horváth Gábor
főtitkár

Előadó szándéka

A parlament előtt levő földforgalmi törvény mellett nincs hatástanulmány (jogalkotásról szóló törvény)

- Objektív hatásfelméréshez:
 - Ismerni kellene mit sikerül megszűlni (2/3-os törvények)
 - Milyen időhorizonton gondolkodik a „haszonélvezői” kör (2012. dec. 17.)
 - Milyen rásegítő (közgazdasági) eszközök lesznek
 - Hogyan reagálnak a szereplők

Vélemény

- A tulajdoni viszonyok átalakításának eszközei nem a külföldiektől védettek
- A kormány agrárgazdasági céljai és üzemszervezeti célja durva ellentmondásban van
- Pozitív hatásai illuzórikusak
- Károkozásért (széles körben) felelősséget kell vállalni

I. Erőszakos üzemstruktúra átalakítás következményei /társas gazdaság helyett egyéni gazdaság/

Feltételezés:

- A rendszerváltáskori átalakításhoz foghatóak a célok 2013-ban is
- A 1990-94-es törvények következményei objektíven mérhetők
- Az időhorizonton szétterítés a kár mértékét befolyásolja

I/1. A mezőgazdasági termékkibocsátás visszaesése

1985 -1991.	1992-1997.	1998-2004.	2005-2011.
100%	71%	76%	80%

- 30%-os csökkenés 1/3-át 20 év alatt nem sikerült helyrehozni
- Napjainkban is 20%-kal rosszabbul teljesít az ágazat
- Az EU csatlakozás pozitív hatása javított a helyzeten

I/2. A mezőgazdasági kiesés mértéke a magyarországi nemzetközi fizetési mérleg egyenlegének viszonyában /Mrd Ft/

	2010.	2011.	2010- 2011.
Folyó fizetési mérleg egyenlege	285	249	267
Ha a mezőgazdasági kibocsátás 10%-kal esik vissza	169	217	193
Ha a mezőgazdasági kibocsátás 20%-kal esik vissza	337	434	385

I/2. A mezőgazdasági kiesés mértéke a magyarországi nemzetközi fizetési mérleg egyenlegének viszonyában

- Feltéve, hogy exportárualap lenne, hasonló kiesés fele is bajt okoz
- A nemzetközi fizetési mérleg az EU pénzügyi stabilitási mutatóinak egyike

3. Mezőgazdaság legnagyobb szerkezeti problémája az állattenyésztés

Az állatállomány változása a mezőgazdaság szerkezeti átalakításának időszakában:

Megnevezés	Rendszerváltás		Változás
	előtt	után	
	1985-1989	1990-1994	
Szarvasmarha (ezer db)	1689	1212	-28,2%
Sertés (ezer db)	8234	6343	-23%
Juh (ezer db)	2285	1525	-33,3%

I/3. Mezőgazdaság legnagyobb szerkezeti problémája az állattenyésztés

Az állatállomány változása a mezőgazdaság szerkezeti átalakításának időszakában:

Megnevezés	1990	2012	Változás
Szarvasmarha (ezer db)	1571	753	-53,1%
Sertés (ezer db)	8000	2956	-63,0%
Juh (ezer db)	1865	1147	-38,5%

I/3. Mezőgazdaság legnagyobb szerkezeti problémája az állattenyésztés

- Minden állatfajnál tendenciaszerű volt a leépülés
- Az állatállomány 30%-a a szövetkezetek szétszedésével rögtön eltűnt
- A favorizált egyéni gazdaságok 40%-kal kevesebb állatot tartanak, mint a társas szektor

100 ha-ra jutó állatállomány (NAE)	társas gazdaság	67 db
	egyéni gazdaság	47 db

I/3. Mezőgazdaság legnagyobb szerkezeti problémája az állattenyésztés

- A kormány sertés stratégiáját nem szolgálja az egyéni gazdasággá alakítás:

100 ha-ra jutó sertésállomány (db)	társas gazdaság	118
	egyéni gazdaság	40

I/3. Mezőgazdaság legnagyobb szerkezeti problémája az állattenyésztés

Az egyéni gazdaságra épített magyar állattenyésztés a maihoz képest (feltételezés):

Magyarország	2012. valóságban (db)	100% kis gazdaság esetén (db)	Változás %
Szarvasmarha	753 000	535 000	-29,0
Sertés	2 956 000	1 521 000	-48,5
Tyúk	30 075 000	21 092 000	-39,9

Bízzunk abban, hogy csak fele lesz a visszaesés.
Miért is?

1/4. Hamis érvelés (illúzió) a foglalkoztatottság növelése /Mezőgazdaság népesség eltartó képessége/

Ország (országcsoport)	Egy mezőgazdasági foglalkoztatottra jutó mezőgazdasági terület (hektár)	Egy fő mezőgazdasági foglalkoztatottra jutó bruttó hozzáadott érték (ezer euró/ÉME)
	2010. év	2009. év
EU-27	15,9	21,62
EU-15	23,35	27,43
Dánia	40,23	62,83
Egyesült Királyság	46,74	43,32
Franciaország	36,7	35,04
Hollandia	8,2	54,69
Németország	26,7	42,1
Lengyelország	7,6	6,94
Magyarország	34,3	13,95

I/4. Hamis érvelés (illúzió) a foglalkoztatottság növelése

- A magyar mezőgazdaságban egy foglalkoztatott területi igénye megfelel a franciának
- A hozzáadott érték növekedése sem növeli automatikusan a létszámot
- A mezőgazdaságban alkalmazott cca. 74 ezer ember munkahelye veszik el, és ők valószínű nem képesek vállalkozóként dolgozni.

I/5. A társas vállalkozások korlátozása, leépítése az itt érintett cca. 250 ezer tulajdonos vagyonát értékeli le

Társas vállalkozások mérleg szerinti vagyona 2011-ben	2 191 milliárd Ft
10%-os vagyonvesztés esetén (vagyonelemenként differenciált)	220 milliárd Ft
20%-os vagyonvesztés esetén (vagyonelemenként differenciált)	440 milliárd Ft

I/6. Rosszul jár az államháztartás

Államháztartási befizetés 2002-2012. évben	társas gazdaság	972 milliárd Ft
	egyéni gazdaság	150 milliárd Ft

- Az egyéni gazdaságok 10 év alatt közel 800 milliárd Ft adó- és járulék kedvezményben részesültek
- Le tud erről mondani a költségvetés a következő 10 évben?
- E nélkül milyen teljesítmény várható az egyéni gazdaságtól?

I/7. Rosszul jár az államháztartás és az ország

- A fejlesztések kapcsán vállalt EU kötelezettségek megszegése
- A mezőgazdasági kibocsátás csökkenése élelmiszeripari alapanyagot von el
- Az importfüggőség nő - a külkereskedelmi egyenleget két oldalról terheli nyomás
- A társas szektor közösségi, társadalmi tevékenysége kiesik

Összegzés

- A társas gazdaságok elpusztítása mérhetetlen károkat okoz:
 - A nemzetgazdaságnak, a fogyasztóknak, a költségvetésnek
 - Kifejezetten ellene hat a kormány agárpolitikai céljainak
 - A legfontosabb ágazat (állattenyésztés) a legnagyobb vesztes
 - A társas vállalkozások tulajdonosainak (250 ezer ember)
 - A társas vállalkozások alkalmazottainak (100 ezer ember)
- Szétveri a földtulajdonosok és a földbérlők konzolidált viszonyát (1,5-2 millió tulajdonos)
- Az előnyök realizálását szakmailag levezetni nem tudom

II. A földtulajdon korlátozás hatása, következményei

1. Földtulajdont csak földműves szerezhethet (föld azé, aki megműveli!)
 - A koncepciót általános nemzetközi gyakorlat nem támasztja alá!
 - A magyar gyakorlat kiegyensúlyozott arányban épül saját tulajdonra, illetve bérletre) /TÁBLA/

Bérelt területek aránya 2010-ben

Országok	Bérelt földterületek aránya (%)
Belgium	66,0
Bulgária	65,0
Czech Republic	78,0
Denmark	31,0
Germany (including)	60,0
Estonia	53,0
Ireland	16,0
Greece	35,0
Spain	32,0
France	75,0
Italy	30,0
Luxembourg	59,0
Hungary	50,0
Netherlands	27,0
Austria	31,0
Poland	19,0
Portugal	22,0
Romania	27,0
Slovenia	27,0
Slovakia	88,0
United Kingdom	31,0

II/1. Földtulajdont csak földműves szerezhet (föld azé, aki megműveli!)

A külföldieket érdemben nem, a magyar állampolgárokat viszont megfosztja a földtulajdon szerzés lehetőségétől!

- Magyarországon elvileg földtulajdonos lehet:
10 millió ember
- Tényleges földtulajdonos:
2,8 millió ember
- Mezőgazdasági célú földtulajdon:
cca. 2,2 millió ember
- Új törvény szerinti pl: MVH-ban regisztrált
cca. 0,17 millió ember 10% sem
- Elsősorban rangolt szolgák:
cca. 0.017 millió ember 1% sem

II/1. Földtulajdont csak földműves szerezhet (föld azé, aki megműveli!)

- Földpiaci oldalról szemlélve a vásárlók körét minden elképzelésen túl leszűkíti, közben a piacra kerülő földterület nem csökken.
- Következmény a földárak abszolút, de mindenképpen relatív csökkenése.
- Így nem érhetőek el a burgenlandi árak
- Olcsón jut a földtulajdonhoz – meghívja a spekulációt

II/2. Agrárpolitikai, illetve agrárgazdaság fejlesztési szempontból kontra produktív a javaslat

- Agrárfejlődésünk egyik akadálya a tőke hiánya
- A piacra kerülő földterület forrásigénye évi 90-130 milliárd Ft (ha a termőföld 2-3%-a kerül piacra)
- Éves beruházási (érték) forrás Magyarország mezőgazdaságában 2011-ben 239 milliárd Ft
- A földvásárlásra fordított pénz elvonja a fejlesztésre, hozzáadott értéknövelésre szükséges eszközöket
- Perspektívikusan 2.000 milliárd Ft tőke lekötés/vagyon felhalmozás
- Ez a mezőgazdasági jövedelemből nem teremthető elő 25 év alatt sem

II/3. Súlyos diszkrimináció a mezőgazdasággal foglalkozó népesség között

- Egyéni keretekben a földművelő kedvezményezett
- Társas szervezetben a földművelő eltiltott

Összegzés I.

- A tervezet a termőföldet leértékeli
- A tulajdoni szabályozás nem mezőgazdasági ügy, hanem a társadalom széles réteget érinti.
- Kárt okoz azoknak, akiket a rendszerváltás földdel kárpótolt.
- Intézményesen kiszolgáltatja azokat a magyar állampolgárokat, akik élethelyzetük miatt földtulajdonukat eladják.
- Egy szűk kedvezményezett vevői kör számára kínálja a spekuláció lehetőségét.

Összegzés II.

- A külföldi földművelőt is jobb helyzetbe hozza, mint a magyar társas mezőgazdaságot
- A burgenlandi földárakat majd talán 30 év múlva érhetjük el
- Az agrárfejlesztés, a nagyobb hozzáadott érték felé elmozdulás helyett, az eddiginél is extenzívebb mezőgazdaság felé ösztönöz (földszerzés)
- Egy nagyon valószínű végeredmény:
 - o Cca. 15.000 családi gazdaság átlag 300 ha termőföld tulajdont szerez (4,5 millió ha)
 - o Marad cca. 1 millió ha 150 ezer szegény embernek (7 ha/gazdaság)
 - o Lehet, hogy ez a cél, de én nem ezt a lovat akarom.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.mosz.agrar.hu

